

NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
50. SJEDNICE DOMA NARODA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE
održane 16.11.2005.godine, sa početkom u 16:10 sati

PREDSJEDAVAJUĆI
MUSTAFA PAMUK

Poštovani delegati, poštovani gosti, cijenjeni predstavnici sredstava javnog informiranja, cijenjeni predstavnici Vijeća ministara, sve vas pozdravljam i otvaram 50. sjednicu Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Današnjoj sjednici prisustvuje 14 delegata. Od toga 5 iz reda bošnjačkog naroda, 4 iz reda hrvatskog naroda i 5 iz reda srpskog naroda. Gospodin Spajić je odsutan opravdano, opravdao je svoj izostanak.

Za 50. sjednicu predlažem sledeći dnevni red;

D n e v n i r e d

1. Zahtjev Vijeća ministara BiH za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine, po hitnom postupku po članu 100. Poslovnika Doma naroda

Za ovu priliku kako znate imamo samo jednu tačku dnevnog reda i evo, to je naš predlog.

Ima li drugih zahtjeva da se stavi nešto na dnevni red? Koliko vidim nema. Hvala lijepa.

Dakle, usvajamo ovakav dnevni red sa jednom tačkom.

Prva tačka dnevnog reda je,

Ad.1. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine, po hitnom postupku u skladu sa članom 100. Poslovnika Doma naroda Parlamenta BiH

U skladu sa članom 100. tačka 2. Poslovnika Doma odlučuju o zahtjevu da se Zakon razmatra po ovom članu nakon rasprave. Predstavnički dom je ovaj zakon usvojio i evo, ja stavljam na raspravu da li ćemo usvajati ovaj zakon po hitnom postupku.

Evo, za riječ se javio ministar Halilović. Gospodine profesore Haliloviću, izvolite

SAFET HALILOVIĆ

Uvaženo predsjedništvo Doma, poštovani zastpnici, Zakonom o državljanstvu, kao što vam je poznato bile su uspostavljene komisije koje su imale zadatak razmatranja revizije državljanstava. Međutim, zbog nedovoljno jasnih ingerencija i procedura revizja statusa

naturalizovanih državljanja zapala je u svojevrsnu blokadu o čemu je Parlament raspravljao u više navrata.

Ovim zakonom izmjena i dopuna Zakona o državljanstvu, praktično se deblokira postupak revizije naturalizovanih državljanja Bosne i Hercegovine. Njime se uspostavlja državna Komisija za reviziju odluka o naturalizaciji stranih državljanja i daju jasna ovlaštenja ovoj komisiji. Komisija se sastoji od 9 članova od kojih su 6 članovi iz Bosne i Hercegovine i prema paritetnom principu zastupljenosti a 3 člana su stranci. Komisija odlučuje konsenzusom u postupku o reviziji.

Cilj je da se pitanja naturalizovanih državljanja Bosne i Hercegovine koji nisu državljanji bivše SFRJ konačno riješi u skladu sa zakonom, te da se u postupku revizije još jedan put razmotre državljanstva dodjeljena od 1992.godine do donošenja ovog zakona.

Revizija državljanstava odnosi se na naturalizovane osobe kojima matični broj nije bio dodjeljen na području bivše Jugoslavije do 6. aprila 1992.godine. Isto tako, revizija dodjeljenih državljanstava odnosi se i na lica kojima je dodjeljeno državljanstvo a kojima je promijenjen jedinstveni matični broj, odnosno kojima je dodjeljen novi jedinstveni matični broj.

Sastav i mandat Komisije jasno je definisan i predviđeno je da se postupak revizije završi u periodu od godinu dana. Jasno je definisano i to da se na odluke Vijeća ministara, koje je ovlašteno da oduzme državljanstvo u slučaju osuđujuće presude, kao i na odluke Komisije u postupku revizije, nije moguće izjaviti žalbu, ali je moguće pokrenuti upravni spor pred nadležnim Sudom BiH.

U cilju usvajanja Zakona do godišnjice potpisivanja Mirovnog sporazuma za BiH, kao i što hitnijeg otpočinjanja rada Komisije, Vijeće ministara je utvrdilo prijedlog, te zatražilo od Parlamentarne skupštine usvajanje ovog zakona po hitnom postupku. Hitnost postupka, neophodna je radi što bržeg rješavanja pitanja revizije naturalizovanih građana BiH, rješavanje ovog pitanja stvara pretpostavke za otklanjanje određenih sumnji bezbjednosnog karaktera i pretpostavka je olakšavanje viznog režima za građane BiH.

Na kraju, uvjeren sam da će se usvajanje izmjena Zakona i efikasnim radom Komisije za reviziju državljanstava konačno otkloniti sve bezbjednosne dileme koje je uvijek iznova otvaralo pitanje naturalizovanih državljanja koji nisu sa područja bivše SFRJ.

Prema tome, predlažem Domu naroda da usvoji izmjene i dopune Zakona o državljanstvu u formi u kojoj je ponuđen. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Haliloviću. Čuli smo izlaganje evo gospodina Halilovića, po osnovu Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona. Ima li još ko da vidimo, javljamo li se da prvo vidimo hoćemo li raspravljati po hitnom postupku, ovako kako je?

Ja molim da stavim, dakle staviću na glasanje raspravu, ovaj zakon po hitnom postupku.

Ko je za?
Glasajte sad.
Dakle, rekao bih prema ovoj šemi da je to jednoglasno.
Dakle, usvojili smo da razmatramo Zakon po hitnom postupku.

Otvaram raspravu o Zakonu. Javlja li se ko za riječ?
Gospodin Limov, izvolite.

TOMISLAV LIMOV

Uvaženi gospodine predsjedatelju, gospodo dopredsjedatelji, cijenjeni predstavnici Vijeća ministara, predstavnici međunarodnih institucija i sredstava javnog informiranja, uvažene kolegice i kolege, naravno, pošto je specifična procedura kada govorimo o načinu na koji ćemo se izjasniti oko ovog zakona, nema ni prevelike potrebe ulaziti u samu suštinu. Ja sam se javio prije svega da kažem da ću podržati ovaj zakon, jer su mi potpuno razumljivi kako ustavni temelj oko koga nema dileme, tako i razlozi za donošenje ovog zakona i osobno procjenjujem da se na ovaj način stvaraju pretpostavke da ovaj zakon koji je inače predviđen na određeni rok kako sam shvatio. Dakle, rad Komisije odnosio bi se na narednu godinu ali je predviđena i mogućnost da odlukom Parlamentarne skupštine BiH dakle, oba doma eventualno se i produži rok ovoj komisiji ovisno od dinamika, načina rada, problema s kojima se budu susretali, obima itd. tako da u tom smislu cijenim da ovaj zakon zadovoljava prije svega naše potrebe, iako moram priznati da ovaj, u odnosu na jednu trećinu ljudi koji će biti predstavnici međunarodne zajednice, imam određenu dilemu, ali to ne bih sad problematizirao, neka ide ovako kako ide. Glasaću dakle za Zakon onako kako je i predložen. Hvala lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Limov.
Javlja li se još neko za riječ? Gospodin Genjac, izvolite.

HALID GENJAC

Ja pozdravljam izradu Prijedloga zakona o izmjenama Zakona o državljanstvima iz jednostavnog razloga što cijenim da će ovakav način izmjene ovog zakona, doprinijeti da se veliki broj nejasnoća spornih pitanja, delikatnih pitanja riješi na najbolji mogući način.

Ja mislim da će to u perspektivi skinuti jedno breme sa BiH i njenih građana na najbolji mogući način, na način da Komisija koja vjerujem da će raditi savjesno, poštujući kriterije i određene standarde, i da će to breme koje već postoji dugo na BiH konačno skinuti.

Dakle, podržavam ovaj zakon, Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o državljanstvima.

MUSTAFA PAMUK

Hvala vam lijepo gospodine Genjac. Javlja li se još neko za riječ?
Gospodine Đoko,

ĐOKO PAJIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolege, kolegice delegati, dame i gospodo, malo ja bih vrlo kratko, samo mali komentar na primjedbu gospodina Limova, naravno pozdravljam donošenje ovog zakona u svakom slučaju podržavam i njegovo donošenje po hitnom postupku, u nadi da će se konačno razriješiti taj problem naturalizovanih državljana, o kojima je u zadnjih 5 ili 10 godina bilo mnogo riječi i u javnosti, u sredstvima informisanja i konačno da to sve razriješimo da se skine ta blokada koja je postojala već oko tog pitanja u dosadašnjem radu svih institucija Bosne i Hercegovine.

Naravno, gospodin Limov je dao primjedbu ovih međunarodnih članova Komisije. Naravno, i ja sam uvijek bio protiv toga da nam međunarodni predstavnici kroje sudbinu, da bi mi to trebali sami da rešavamo, ova tri naroda u okviru BiH sve naše probleme i dileme ali očito je bilo da se nije moglo do sada tako i da će izgleda da je to jedini način da ii posredovanjem međunarodnih predstavnika u svemu tome, da se taj problem može konačno razriješiti i smatram da je to upravo zbog toga jedini ispravan put i da je ovo sve uredu i sastav Komisije i sve kao što predviđaju ovi članovi izmjena i dopuna ovog zakona. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodinu Pajiću. Za riječ se javio, je li replika ili?
Izvolite, gospodi Limov, Limov ima repliku.

TOMISLAV LIMOV

Nisam mislio da ću morati pojašnjavati ali evo, biću vrlo izravan. Smatram da je dovoljan jedan član Komisije, sobzirom da na način odlučivanja, dakle i konkonzusom, a imajući na umu sumu od 100 tisuća konvertibilnih maraka i zato sam upozorio na dakle, ovdje je predviđeno u obrazloženju da je za provedbu ovog zakona predviđena ta sredstva i osobno dakle procjenjujem da je mogao biti i drugačiji odnos a nisam ja govorio o tome da treba isključiti predstavnike međunarodne zajednice.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Limov. Evo čuli smo i ta objašnjenja.
Gospodin Jukić se javio za riječ.

VELIMIR JUKIĆ

Gospodine predsjedatelju, cijenjene kolegi i kolegice, gospodine ministre, članovi Vijeća ministara, dame i gospodo, evo dakle Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu BiH, članak 1. pa se poziva ovde na 5 zakona, odnosno već ranijih izmjena i dopuna. Dakle, šta to znači? Da smo se mi bavili ovom problematikom u kontinuitetu već evo, 8 godina i nikako naći rješenje da ovo riješimo. Pa evo, pitanje svima nama, da se malo zapitamo, umjesto mog komentara na, ali bez obzira što je to tako, ja apsolutno pozdravljam i podržavam našu odlučnost da konačno ovo pitanje riješim, jer zbilja ima puno pitanja u BiH koje bez razloga dugo čekaju na svoje rješenje. Jedno od takvih pitanja smatram da je i ovo pitanje i ja mislim da je vrlo mali broj onih koji se protive konačnom rješenju ovog pitanja.

Ovo pitanje toliko je često u nekakvim razgovorima, naročito neslužbenim, u zadnje vrijeme sve češće i službenim ili poluslužbenim, da je zapravo postalo nezaobilazna tema i često puta kad neko nema nešto možda konkretno predbaciti Bosni i Hercegovini, njezinim institucijama a time i narodima i građanima je li, onda se pomalo spomene ovo pitanje. I zato mislim da je krajnje vrijeme da se ovo zbilja riješi na jedan korektan način.

I, mene raduje da evo sada moje kolege koje su se javili su apsolutno izrazili potporu i podršku, da se ovo riješi. A da li je ponovo ovo rješenje definirano kao konačno rješenje ovog problema, ja želim vjerovati da jeste. I ovo pitanje sa mandatom Povjerenstva, mislim da je ipak riješeno na zadovoljavajući način, dakle kaže se da je to godinu dana, znači ovo rješenje pretendira da to bude urađeno za godinu dana, s tim da ostavlja mogućnost naravno, da Parlament BiH produlji taj mandat ako bude potrebno. Ali, nadajući se da neće biti potrebno i zato mislim da je ovo, ovakva formulacija i rješenja čak dobra. Znači govori šta joj je ambicija u kom vremenu to uraditi, ako ne bude moguće onda produžiti mandat svakako.

Evo, ništa novo nisam rekao osim evo možda da zaključim, i ono što mi je potrebno da se javim, a to je da možda trebamo voditi više računa kad određeni zakonski projekat, ponekad nam se čini možda nešto ... jednostavno, ipak razmotrimo sa svih aspekata problematike koju treba riješiti. I onda će siguran sam biti rješenja zakona efikasnija i omogućit će bolja i kvalitetnija rješavanja prerdmetne problematike a ne da svako malo idemo sa intervencijama, izmjenama i dopunama zakona da bi smo popravili rješenje određenog zakona.

Evo još jedan put, i čestiteke svima nama oko sastava ovog povjerenstva. Da li nam trebaju tu stranci? Pa uključeni su u većinu naših najvažnijih institucija, pa onda evo u duhu tog i takvog stanja, ako će dati potporu boljem radu Povjerenstva, nemam ništa protiv, a nadam se da će povjerenstvo raditi uspješno i kvalitetno i riješiti ova pitanja. Evo toliko, hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodinu Jukiću. Javlja li se još neko od kolega za riječ?
Koliko vidim, Čengiću izvolite.

HASAN ČENGIĆ

Gospodine predsjedavajući, uvažene kolege, članovi Vijeća ministara, poštovani prisutni, pridružujem se svim onim koji su rekli da je potrebno usvojiti ovaj zakon. Ne zato što je on na vrijeme predložen, nego zato što je ovo valjda zadnja minuta da ovo konačno stavimo na dnevni red i da dođemo u poziciju da imamo konačno rješenje i konačni stav.

Moram priznati, da sam zabrinut ovom dilemom koju je iznio kolega Jukić, da kako on kaže, na osnovu čega znamo da će ovo biti konačno. Ako je to zaista tako, onda sam zaista zabrinut. Ali evo ja imam nadu i uvjerenje da će ovo biti dakle, zadnja izmjena u odnosu na ovo pitanje, zadnje formiranje komisije i da će ta komisija završiti posao.

Slažem se sa kolegom Jukićem da je ovo pitanje s pravom po nekad i bez prava po nekad bilo upotrebljavano i u domaćim i međunarodnim relacijama, prema građanima BiH ili prema institucijama BiH i da je zaista vrijeme da se to pitanje riješi na način jednog

objektivnog provjeravanja činjenica, utvrđivanje činjenica u odnosu na zakon i donošenje konačnih odluka temeljenih na zakon, u odnosu na svaki slučaj pojedinačno.

Kažem, mislim da je sastav u kome su predviđeni predstavnici Vijeća ministara, predviđeni eksperti, kako sam ja razumio, ljudi koji rade u institucijama ali koji razumiju ovo pitanje i naravno predstavnici međunarodne zajednice. Mislim da nisu predloženi, bilo bi loše i trebali bi ih mi predložiti iz vrlo jednostavnog razloga. Ovaj posao je potreban nama ali je potreban da sami sebi pokažemo kako stoje stvari i isto tako da onima drugim koji s nama komuniciraju, dakle gdje mi želimo putovati, dadnemo priliku da imaju predstavu o tome ko stvarno može imati i ko je mogao imati i na koji način je mogao dobiti državljanstvo BiH. I da ovo pitanje, bude uklonjeno kao jedno od eventualnih prepreka za rješavanje, ja ne bih rekao i ako je ministar Halilović je bio vrlo precizan, on je rekao, za olakšavanje viznog režima. Ja sam u tom slučaju vrlo tužan ako ovo služi za olakšavanje viznog režima. Onda šta će biti još zahtjevi da dođemo do promjene viznog režima. Mislim, koje to još stvari moramo uraditi. Možda bi bilo dobro da smo sve te stvari stavili ovdje, pa da odjedanput rješavamo sve probleme, pa da kažemo da nam trebaju još dvije godine i da to konačno riješimo i da onda idemo naprijed. Znam, biće priče naša nezaposlenost, drugi se brane od eventualno naših odlazaka vani da tamo radimo itd. sve to može biti razlog, uglavnom nije. Bilo kako bilo, jako je važno da se ovo uradi i u tom smislu podržavma, inicijativu, odnosno prijedlog da se ovaj zakon izmjeni u uvjerenju da će to biti konačna promjena Zakona i rješenje.

Ja bih na kraju postavio tri pitanja, onome ko zna odgovoriti na ova tri pitanja u ovoj sali.

Prvo je, koliko je ovakvih slučajeva, na koje se ovaj zakon, ova izmjena zakona odnosi. Ne mislim baš u zarez, ali evo, recimo u jednu razumnu cifru dakle, približno koliko je takvih slučajeva?

Drugo, gdje se nalaze podaci o ovim slučajevima ili će se tek sada tražiti podaci o ovim slučajevima i eventualno spornim?

I treće, šta će biti sa onim rezultatima i odlukama Komisije, koja je do sada radila? Je li se oni uvažavaju, pa se ide dalje ili se sve radi od početka?

Evo, to su tri moja pitanja, hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Izvolite kolega.
Kolega Pandurević.

GOSPODIN PANDUREVIĆ

Prvo pitanje, koliko takvih predmeta ima dakle. Koliko će lica brojčano iskazano biti predmetom revizije naturalizacije u smislu ovih izmjena.

Do sada smo mi negdje evidentirali negdje oko 1200. Može se očekivati u nekom raćem periodu da ćemo doći do nekih novi brojeva ali mislim da ukupan broj neće preći 1500.

Što se tiče pitanja šta će biti sa odlukama Komisije koja je do sada radila. Komisija koja je do sada radila je formirana od strane Vijeća ministara. On nije imala ovlaštenje da meritorno odlučuje. Ona je imala jednu konsultativnu funkciju i ona je formirana u jednom periodu kad je saradnja, dakle Ministarstva civilnih poslova i Federalnog MUP-a bila da kažem, na jednom zavidnom nivou. Tada je u Federalnom MUP-u bio gospodin Limov i mi imamo u tom periodu, dosta riješenih slučajeva.

Dakle, obzirom da je i urgentnost rješavanja ovog problema, dakle pristupilo se ovim izmjenama po kojima je, dakle toj državnoj komisiji koja će biti formirana, dato ovlaštenje da može meritorno donijeti odluku o oduzimanju, ili potvrđivanju tog državljanstva. To je bilo drugo pitanje.

Oprostite, ako nije problem, samo treće pitanje. Najveći dio tih informacija raspoložemo mi u Sektoru državljanstva i putnihisprava Ministarstva civilnih poslova. Jedan znatan dio tih predmeta kod sebe u svojoj arhivi ima Federalni MUP. Mi smo dakle, eventualno još jedna opština-dvije, očekujemo neke podatke da ih složimo, arhiviramo, unesemo u bazu podataka i taj posao se najvjerojatnije može očekivati da će biti okončan za jedno 10 dana.

MUSTAFA PAMUK

Izvolite,

HASAN ČENGIĆ

Vi ste rekli, imate dio podataka vi, dio Federalni MUP. Znači li to da ovakvih slučajeva, dakle da ne postoje slučajevi na koje se odnosi ovaj zakon a vezano za evidenciju u MUP-u RS?

GOSPODIN PANDUREVIĆ

Pazite, bilo je u početku rada, ako se sjećate prve Komisije. Mislim da je ukupno negdje oko 10-tak slučajeva bilo, koji su predmet bili analize i da je oduzeto, ne mogu se sad tačno sjetiti, ali precizne podatke možemo dostaviti. Mislim da je jedan broj oduzet državljanstava. Dakle, već dakle u radu prve Komisije oduzeto, na bazi javnog poziva licima koja su bili predmet analize, oni se nisu odazvali, oduzeta su im državljanstva i to je postalo pravomoćno.

HASAN ČENGIĆ

Vi meni niste, upravo odgovorili na to pitanje. Dakle, vi ste rekli da je Komisija radila i nije imala snagu odlučivanja ali je imala snagu predlaganja, ako sam razumio. A onda je na osnovu tih njihovih prijedloga su ipak donijete neke odluke i ukinute su neke ranije odluke o državljanstvu. Je li tako?

GOSPODIN PANDUREVIĆ

Da.

HASAN ČENGIĆ

Interesira me sad, šta će biti sa tim slučajevima? Hoće li ova komisija sada i te slučajeve pretresati ili će ih smatrati konačnim? Jer je prema onome kako ja isčitavam ovu izmjenu i dopunu, kaže da se ovo odnosi na one u periodu nakon 6. aprila 2002. a prije 1. januara 2006. Dakle, šta će biti

GOSPODIN PANDUREVIĆ

Predmet analize će biti oni slučajevi gdje nije rješenje oduzimanja postalo pravomoćno. Dakle, tamo gdje su lica podnijeli eventualno žalbu, oni će biti predmetom analize. Dakle, gdje nisu pravomoćno okončani, to će biti predmetom analize, jer u protivnom da to ne obuhvatimo, posao ne bi bio kompletno obavljen.

HASAN ČENGIĆ

Još samo jednu dopunu ovoga vašeg odgovora, odnosno i pitanja. U članu 8. ovog Prijedloga izmjena i dopuna, ne trebate imati, ja ću vam to pročitati. Kaže, u članu 41. stav 1 mijenja se i glasi, Komisija razmatra status osoba koje su stekle državljanstvo naturalizacijom a koje, ovo je sad bitno, a koje prethodno nisu imale dodjeljen jedinstveni matični broj JMB u periodu nakon 6. aprila '92. a prije 1. januara 2006. godine. A onda, u narednom članu kaže, u c, u slučaju nepostojanja, dakle oduzimaće se državljanstvo u slučajevima tim, tim i tim, pa kaže, u slučaju nepostojanja stvarne veze između BiH i državljanina koji uobičajeno ne boravi u BiH. Znači li onda ovo, da se ovo odnosi i na one druge koji nisu živjeli u BiH do '92. do 6. aprila '92. godine jer nisu imali, nisu vezu imali sa Bosnom i Hercegovinom, ili ne znači?

GOSPODIN PANDUREVIĆ

Praktički, ova formulacija ide na da fokusira predmete državljanstva, prijema državljanstva dakle, van jugoslovnnskog prostora.

HASAN ČENGIĆ

Ali to nigdje ne piše.

GOSPODIN PANDUREVIĆ

Pa pazite, piše kroz formulacije, ima jedinstveni matični broj dodjeljen mu je itd. Prema tome, lica koja, samo malo da vam pokušam objasniti,

HASAN ČENGIĆ

Jedinstveni matični broj se nije dodjeljivao u Jugoslaviji, nego se dodjeljivao u svakoj republici pojedinačno.

GOSPODIN PANDUREVIĆ

Pazite, dakle sva lica koja su imali jedinstveni matični broj koji im je dodjeljen u bivšoj Jugoslaviji, dakle oni ga nisu ponovo dobivali, oni su zadržali stari broj i to je ta formulacija koja razgraničava. Dakle, predmetom analize neće biti lica koji su sa bivšeg eks jugoslovenskog prostora, već lica koja su van jugoslovenskog prostora. Dakle, kad je sticao

državljanstvo BiH on je morao ako se radi o klasičnom strancu, on je morao da dobije matični broj.

HASAN ČENGIĆ

Drugim riječima, to znači da sada, ovoga časa može se pojaviti građanin Makedonije koji, jer još je ovo, građanin Makedonije i postati državljanin BiH. Oprostite.

Drugo, po čemu jedan građanin Slovenije koji je možda dva puta dolazio na skijanje ili ni jednom nije ušao u BiH ili Makedonije, je u slučaju, ima vezu, ima stvarnu vezu između BiH, mislim kakvu ima stvarnu vezu po tome što je bio u Jugoslaviji?

GOSPODIN PANDUREVIĆ

Vidite, ta formulacija stvarne veze,

HASAN ČENGIĆ

Nešto tu nije jasno. Ja vam tvrdim da ćemo imati s ovim ozbiljne probleme, to vaše tumačenje će imati vrlo ozbiljne probleme dalje, mi možemo se ponašati ovako, onako, ako neko dođe na Ustavni sud, ovo će pitanje biti vrlo ozbiljno. Dakle, formulacija u ovome prethodnom, pazite, ja ne govorim ni o čemu drugom ne o odlukama, nego o ovom, o upravo ovom prijedlogu. U članu 8. pa se kaže fino, državljanstvo u periodu od do, a onda u članu slijedećem 41.c) u slučaju nepostojanja stvarne veze. Dakle kako ćemo tumačiti šta je pojam stvarne veze između BiH i njega?

GOSPODIN PANDUREVIĆ

Pa čujte, da vam kažem, u nacrtu izmjena je jasno to precizirano. Dakle, lica ukoliko se nisu prijavljivala, dakle nemaju prijavu prebivališta, nisu vadili ličnu kartu, nisu vadili pasoš, jasno se vidi da ta lica nemaju efektivnu vezu sa Bosnom i Hercegovinom. U ovom ukupnom broju tih predmeta koji će biti predmetom analize, jako je veliki broj lica koji apsolutno nikakve faktičke veze sa BiH, čak je i upitno da li su primili ta rješenja itd. Prema tome, gro tih predmeta se upravo odnosi na lica koja stvarne veze sa BiH nisu imali.

HASAN ČENGIĆ

Ja ću ovde završiti pošto,

MUSTAFA PAMUK

Dobro bi bilo

HASAN ČENGIĆ

Vaše tumačenje koje se vama čini jasnim i logičnim ali meni se ne čini ovaj, jasnim ali da, logičnim. Međutim, ne čini se jasnim u odnosu na ovo. Na koji način će te vi uspostaviti vezu recimo između jednog građanina Republike Hrvatske, koji je do '92.godine recimo, boravio u Republici Hrvatskoj, a onda, '92. u nekom periodu prešao u Bosnu i Hercegovinu? Koja je to osnova ovaj, te stvarne veze.

GOSPODIN PANDUREVIĆ

Ne znam dakle, tekst ovog zakona ide za tim da predmet analize, dakle predmet revizije Komisije ne budu ta lica. Pazite, u međuvremenu, dakle ako se sjećate rasprava povodom rada izvještaja prve Komisije, u međuvremenu su se neke stvari desile, dakle imamo Ugovor sa Srbijom i Crnom Gorom koji je već odavno stupio na snagu, imamo uskoro ugovor sa Hrvatskom. Dakle, to su ta dva neka nova momenta koji jasno daju do znanja da se radi o dvije različite pravne situacije, tretirati lica sa bivšeg jugoslovenskog prostora i lica koja su van jugoslovenskog prostora.

HASAN ČENGIĆ

.../daleko od mikrofona/...jednostavnog razloga, BiH je postala međunarodno priznata početkom '92. u maju najkasnije u aprilu odnosno u maju. Od tada je ona nezavisna država kao što je Hrvatska postala prije toga, kao što je Slovenija, kao što je Srbija, Makedonija itd. Poslije tog perioda, je bilo dakle, bilo dolazaka sa područja bivše Jugoslavije, ljudi, osoba koje su imale jedinstveni matični broj, koje do tada nisu živjele na teritoriji BiH, nisu nosile matični broj SRBiH i na njih se ovo ne odnosi a istovremeno, ovaj pojam stvarne veze ostaje ovdje. Govorim o tome da postoji opasnost, da postoji opasnost da će se sutra ova formulacija postaviti kao problem. To je suština priče, ništa više.

Dakle, da ste vi kazali pravnog utemeljenja, ali pojam stvarne veze je, pojam stvarne veze može da bude dosta subjektivan i tu je problem. Jer, vi znate bolje od mene, da ako neko živi u BiH, živio je toliko i toliko, ako je oženjen građankom BiH, udata za građanina BiH itd. pa period, i to su sve pravno čiste kategorije, jasne kategorije ali sada, ovaj ovdje pojam i ove činjenice tamo, mogle bi izazvati određene probleme.

GOSPODIN PANDUREVIĆ

Pa čujte, u činjeničnom smislu, to su potpuno dvije različite situacije. Čovjek koji nije registrovan u CIPS bazi, koji nije vadio ličnu kartu, koji nema pasoš, nema faktičke veze sa BiH.

Druga je pravna situacija i zaista će biti jedna poteškoća u pogledu odlučivanja u pravnom statusu kada je u pitanju njihovo državljanstvo lica koja žive ovdje, koji su u braku. Dakle, tu se kumuliraju dva praktički osnova. Osnov po kome je to lice dobilo državljanstvo i jedan faktički osnov koji se kaže, brak.

Dakle, ako ste pažljivo pročitali ovaj tekst, kaže se ukoliko je lice koje se nalazi u BiH u međuvremenu ispunilo uslove, dakle ako je imalo manjkavosti u prijemu, ispunilo uslove za sticanje državljanstva, dakle brak je jedan od osnova sticanja državljanstva, protokom određenog vremena u BiH ukoliko se poštuju pozitivni zakonski propisi u pogledu prijavljivanja, to je sasvim jedan drugi, kumulira se u tim slučajevima jedan drugi pravni osnov. Prema tome, ja ne vidim nekih nejasnoća u tom dijelu.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Ja mislim, Hasmo molimte ovaj, ima li još neko da se javlja za riječ? Nema.

Stavljam na glasanje Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu BiH.

Molim vas glasajte sad.

Dakle, jednoglasno smo usvojili izmjene i dopune Prijedloga zakona o državljanstvu.

Drage kolege ja vam se ovom prilikom zahvaljujem na ovoj zbog toga što ste ovako u ovom broju došli na ovu sjednicu, ovo je bila jedna situacija malo čudna, kad smo morali da napravimo sjednicu zbog nekih obaveza BiH prema međunarodnim institucijama.

A sada, da vam najavim da će sjednica biti 28.novembra, druga sjednica, imamo još mnogo ovih, mnogo, mnogo tačaka dnevnog reda da riješavamo, pa se nadam da ćete dobiti je li, poziv za 28. Hvala vam. Ja vam želim puno sreće i prijatno.